

U S N E S E N Í

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Šuka a soudců JUDr. Marka Doležala a JUDr. Filipa Cilečka v právní věci navrhovatelů **a) HARVARD GROUP a. s.**, se sídlem v Praze 4, Ohradní 65, PSČ 140 00, identifikační číslo osoby 43004865, zastoupené JUDr. Adamem Rakovským, advokátem, se sídlem v Praze 2, Václavská 316/12, PSČ 120 00, **b) Pavla Matějky**, narozeného 21. února 1972, bytem v Hradci Králové, Třešňová 516, PSČ 503 11, **c) Ing. Milana Behra**, narozeného 3. dubna 1969, bytem v Brně, Josefy Faimonové 2229/14, PSČ 628 00, zastoupeného JUDr. Petrem Polednem, Ph.D., advokátem, se sídlem v Praze 1, Maiselova 38/15, PSČ 110 00, **a d) JUDr. Jany Sainerové**, narozené 27. května 1942, bytem v Praze 7, Kostelní 26, PSČ 170 06, zastoupené Mgr. Michalem Doležalem, advokátem, se sídlem v Praze 1, Uhelný trh 414/9, PSČ 110 00, za účasti společnosti **Harvardský průmyslový holding, a. s. – v likvidaci**, se sídlem v Praze 4, Ohradní 65, PSČ 140 00, identifikační číslo osoby 44269595, zastoupené JUDr. Tomášem Chlostem, advokátem, se sídlem v Praze 4, Na Zámecké 574/7, PSČ 140 00, o vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 32 Cm 5/2004, o dovolání společnosti Harvardský průmyslový holding, a. s. – v likvidaci proti usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 25. dubna 2014, č. j. 7 Cmo 83/2012-325, takto:

- I. Dovolací řízení **se zastavuje**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů dovolacího řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Společnost Harvardský průmyslový holding, a. s. – v likvidaci (dále jen „společnost HPH“) podala dovolání proti v záhlaví označenému usnesení Vrchního soudu v Praze. Učinila tak prostřednictvím zástupce JUDr. Tomáše Cabalky, advokáta, se sídlem ve Stříbrné Skalici, U Jabloně 358, PSČ 281 67, který své oprávnění zastupovat společnost HPH v dovolacím řízení opírá o plnou moc udělenou dne 31. července 2014 předsedou představenstva společnosti Karlem Staňkem.

Podáním ze dne 6. října 2014 společnost HPH, zastoupená JUDr. Tomášem Chlostem, advokátem, se sídlem v Praze 4, Na Zámecké 574/7, PSČ 140 00, jednajícím na základě plné moci udělené dne 18. srpna 2014 likvidátorem společnosti Prof. Ing. Zdeňkem Častorálem, DrSc. (a založené na č. 1. 299 spisu), namítla, že dovolání za ni podala neoprávněná osoba na základě neplatně udělené plné moci; s podaným dovoláním nesouhlasí.

Podle § 21 odst. 1 písm. a) zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále též jen „o. s. ř.“), za právnickou osobu jedná její statutární orgán; tvoří-li statutární orgán více fyzických osob, jedná za právnickou osobu jeho předseda, popřípadě jeho člen, který tím byl pověřen.

Podle § 21 odst. 2 o. s. ř. ustanovení odstavce 1 se nepoužije, stanoví-li tento nebo zvláštní zákon, že za právnickou osobu jednají jiné osoby.

Podle § 3043 odst. 2 věty první zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „o. z.“), bylo-li přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona rozhodnuto o zrušení nebo přeměně právnické osoby, postupuje se podle dosavadních právních předpisů, nerozhodne-li příslušný orgán právnické osoby do tří měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, že se uplatní postup podle tohoto zákona.

Z obsahu spisu se nepodává, že bylo přijato rozhodnutí podle citovaného ustanovení; proto je třeba otázku působnosti likvidátora jakožto orgánu společnosti HPH, včetně jeho oprávnění zastupovat (jednat za) společnost HPH, posoudit podle právní úpravy účinné do 31. prosince 2013.

Podle § 68 odst. 5 věty první zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku (dále jen „obch. zák.“), byla-li společnost zrušena nebo bylo-li ohledně ní vydáno rozhodnutí o úpadku, vykonává statutární orgán svou působnost jen v takovém rozsahu, v jakém nepřešla na likvidátora nebo insolvenčního správce.

Podle § 70 odst. 3 obch. zák. jmenováním likvidátora na něj přechází v rámci § 72 působnost statutárního orgánu jednat jménem společnosti. Je-li jmenováno více likvidátorů a ze jmenování nevyplývá nic jiného, má tuto působnost každý likvidátor.

Podle § 72 obch. zák. likvidátor činí jménem společnosti jen úkony směřující k likvidaci společnosti. Při výkonu této působnosti plní závazky společnosti, uplatňuje pohledávky a přijímá plnění, zastupuje společnost před soudy a jinými orgány, uzavírá smíry a dohody o změně a zániku práv a závazků a vykonává práva společnosti. Nové smlouvy může uzavírat jen v souvislosti s ukončením nevyřízených obchodů, nebo je-li to potřebné k zachování hodnoty majetku společnosti nebo k jeho využití, nejedná-li se o pokračování v provozu podniku. Likvidátor je oprávněn jednat jménem společnosti též ve věcech zápisu do obchodního rejstříku.

Likvidace je zákonem upravený způsob vypořádání majetkových poměrů zrušené společnosti, jejíž obchodní jmění nepřechází na právního nástupce (universálního sukcesora) a jež má následně – po provedení likvidace – zaniknout. Je-li společnost zrušena a vstoupí-li do likvidace, přestává naplňovat účel, pro který byla založena; její činnost nadále směřuje (musí směřovat) k naplnění cílů likvidace (vypořádání majetku, vyrovnání dluhů a rozdělení likvidačního zůstatku). Likvidaci provádí k tomu určený orgán společnosti – likvidátor (srov. § 71 odst. 5 obch. zák.), na který přechází „působnost statutárního orgánu jednat jménem společnosti“ (§ 70 odst. 3 obch. zák.), resp. s účinností od 1. ledna 2014 zastupovat společnost (srov. v tomto směru § 164 o. z. a důvody usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. září 2015, sp. zn. 29 Cdo 880/2015, dostupného na webových stránkách Nejvyššího soudu).

Určuje-li § 70 odst. 3 obch. zák., že tato působnost na likvidátora přechází „v rámci § 72“ obch. zák., vyjadřuje tím pouze skutečnost, že jiné úkony za společnost, která je v likvidaci, činit nelze [srov. v právní teorii Pelikánová, I. Komentář k obchodnímu zákoníku (s přihlédnutím k evropskému právu), 2. díl, § 56-104e, 3. přepracované a doplněné vydání, Praha. Aspi Publishing, 2004, s. 243 a 244, 343, 358 a 359]. Nelze tudíž dovozovat,

že by členům statutárního orgánu zůstávalo „zbytkové“ jednatelské oprávnění (oprávnění zastupovat společnost v likvidaci) při úkonech mimo rozsah vymezený ustanovením § 72 obch. zák.

Tím není vyloučeno, aby za určitých okolností zastupovali společnost v likvidaci členové statutárního orgánu. Tak tomu bude nejen po dobu, kdy společnost nemá likvidátora (§ 68 odst. 5 in fine obch. zák.), ale zpravidla i tehdy, nebude-li likvidátor oprávněn společnost zastoupit pro konflikt zájmů. O žádný z uvedených případů však v projednávané věci nejde.

Ustanovení § 72 obch. zák. demonstrativně vypočítává, jaké úkony likvidátor jménem společnosti (resp. za ni) činí; mimo jiné výslovně uvádí, že zastupuje společnost před soudy a jinými orgány. Osobou, oprávněnou zastupovat společnost v likvidaci v občanském soudním řízení podle § 21 odst. 2 o. s. ř., § 70 odst. 3 a § 72 obch. zák. je tudíž zásadně (s výjimkou předvídanou ustanovením § 32 odst. 2 o. s. ř.) likvidátor společnosti. Má-li společnost likvidátora a nejde-li o řízení, v němž je zastoupení společnosti likvidátorem vyloučeno (§ 32 odst. 2 o. s. ř.), nejsou členové statutárního orgánu oprávněni za společnost podle § 21 odst. 1 písm. a) o. s. ř. jednat.

Lze dodat, že uvedené závěry se obdobně prosadí i v poměrech právní úpravy účinné od 1. ledna 2014 (srov. zejména § 188, § 189 odst. 2, § 193 a § 196 odst. 1 o. z., jakož i důvodovou zprávu k návrhu nového občanského zákoníku).

Promítnuto do poměrů projednávané věci to znamená, že plnou moc JUDr. Tomáši Cabalkovi, advokátu, za společnost HPH udělila osoba, které nesvědčilo oprávnění jednat za společnost podle § 21 odst. 1 písm. a) o. s. ř.; tato plná moc tudíž nedokládá oprávnění JUDr. Tomáše Cabalky, advokáta, podat za společnost HPH dovolání a zastupovat ji v dovolacím řízení.

Obecně je nedostatek průkazu oprávnění zastupovat účastníka řízení nedostatkem podmínky řízení, který lze odstranit (§ 104 odst. 2 o. s. ř. a např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. října 1996, sp. zn. 2 Cdon 1007/96, uveřejněné v časopise Soudní judikatura č. 5, ročník 1997, pod číslem 36). Jelikož však z podání společnosti HPH ze dne 6. října 2014 plyne, že společnost HPH uvedený nedostatek neodstraní, Nejvyšší soud bez dalšího dovolací řízení podle § 243b části věty před středníkem o. s. ř. za přiměřeného užití § 104 odst. 2 věty třetí o. s. ř. zastavil.

Výrok o náhradě nákladů dovolacího řízení se neodůvodňuje (§ 243f odst. 3 věta druhá o. s. ř.).

Rozhodné znění občanského soudního řádu pro dovolací řízení (do 31. prosince 2013) se podává z článku II. bodu 2 zákona č. 293/2013 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

Proti tomuto rozhodnutí není přípustný opravný prostředek.

V Brně dne 25. listopadu 2015

JUDr. Petr Š u k, v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: Ingrid Rafajová, DiS.